

GELD EN GOEDE RAAD

Eenakter (ook geschikt als wagenspel)

door

JAN NAAJKENS

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **GELD EN GOEDE RAAD** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **JAN NAAJKENS** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **9** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

President-commissaris

Twee commissarissen (m/v)

Directeur

Secretaresse

Bedrijfsadviseur - tevens proloogspreker

Drie psychologen (m/v)

Arbeiders en arbeidsters

(de bezetting kan met figuranten worden uitgebreid)

DECOR:

Een open toneel met groene tafel en een drietal zetels. Op de achtergrond een grafische voorstelling met dalende lijn, een grote thermometer die de stand van zaken aangeeft en in het midden een groot fabriekseembleem met de spreuk "Vlijt gedijt" of zoiets.

PROLOOG

(Enkele stoten van een fabriekssirene. Machinegeluiden op de achtergrond. De proloogspreker komt opgeduikeld. Hij draagt een narrenkap, een oogmasker en hij heeft een spiegel bij zich. Hij richt zich zo direct mogelijk tot het publiek)

Hallo, dames, heren! Kom gauw dichterbij!
Ook u daar, en u. U hoort er ook bij.
Kom vlug. Loop niet door, want het spel vangt zó aan.
En ik zweer je, verdju, dat j'r paf van zult staan.
Want hier ga je zien wat nog nooit is vertoond.
Hier wordt niet de deugd, maar de schurk wordt beloond.
Wie is dan die schoft? Nou, dat zul je wel zien.
Wellicht is 't je buur – of jij zellevers misschien. *(sirene blaast)*
Daar heb je het teken. Nu niet langer gewacht. *(toont spiegel)*
Wie zich aan ons spiegelt, wel, die spiegelt zich zacht.

Er klinken geluiden die het monotone gedaver van een grote fabriek in volle werking suggereren. Dan klinkt er de sirene. De geluiden gaan over in sterk ritmische muziek. Op de maat van deze muziek komen de twee commissarissen op, voorzien van grote mappen, die ze op precies dezelfde wijze onder de arm dragen. Ze gaan elk voor hun zetel staan. Een secretaresse komt op.

SECRETARESSE: Zijn alle commissarissen aanwezig?

COMMISSARISSEN: Wij zijn alle twee aanwezig.

SECRETARESSE: Ik zal de president waarschuwen. Neemt u toch plaats. Daar staan de rokertjes. Bedien u zelf. *(ze gaan af. De commissarissen gaan zitten, ze steken een sigaar of sigaret op)*

EERSTE COMMISSARIS: De sigaar is goed.

TWEEDE COMMISSARIS: De sigaret niet minder.

EERSTE COMMISSARIS: Zelden zo'n goeie sigaar gerookt.

TWEEDE COMMISSARIS: 't Is een symbool van ons bedrijf.

EERSTE COMMISSARIS: Zeg dat wel, ja.

TWEEDE COMMISSARIS: Het groeit en bloeit - geloof ik.

EERSTE COMMISSARIS: Dat geloof ik ook.

De president-commissaris komt op. Hij is kraakoud, maar nog zeer vitaal. Hij wordt ondersteund door de secretaresse. Hij wordt gevolgd door de directeur, die er terneergeslagen uitziet. Hij manipuleert voortdurend met een grote, witte zakdoek. De commissarissen staan op.

PRESIDENT: Gaat u zitten, gaat u zitten, staan eist teveel nodeloze energie. Wij moeten onze energie rationeel gebruiken. Dat is de eerste eis van een goed geleid bedrijf: efficiency.

COMMISSARIS: Zéér juist. *(ze gaan zitten)*

PRESIDENT: Mijne Heren. De tijden zijn slecht. Ook voor ons bedrijf. Ik heb u hier laten komen omdat alarmerende berichten mijn oor bereikt hebben. De productie daalt. De winsten worden kleiner en de aandelen van ons bedrijf zakken als een ballon die gas verliest. *(hij wijst naar de thermometer)* Kijkt u zelf maar: het peil ligt aanzienlijk beneden de top.

COMMISSARIS: *(ontsteld)* Oooh.

PRESIDENT: *(tot directeur)* Directeur, ik neem aan dat u alles in het werk hebt gesteld om dit te voorkomen. Heb ik goed gezien?

DIRECTEUR: *(zet zich in postuur om een speech af te steken)* Meneer de president, geachte heren commissarissen. Het is mij een grote behoefte... ik mag wel zeggen dat het mij een

buitengewoon grote behoefte is... *(hij zit vast. Hij wenkt de secretaresse. Deze overhandigt hem uit haar map een papier. Directeur leest)* Als wij nagaan wat het meest effectieve voedsel voor de baby vormt, dan moeten wij constateren, dat een bordje pap in de voormiddag... Pardon heren, het is het verkeerde papier.

PRESIDENT: *(pathetisch)* Een symbool, mijne heren! Gebrek aan organisatie, onbekwaamheid van het administratieve personeel, kortom: een janboel!

COMMISSARIS: *(beiden)* Zéér juist.

DIRECTEUR: Wees gerust, heren, wees gerust. Het komt in orde. Ik heb een uitstekende adviseur aangetrokken, heren. Zal ik hem hier laten komen?

PRESIDENT: Goed! Maar schiet wat op. Tijd is geld. En goede raad is goud waard.

De directeur geeft de secretaresse een wenk. Deze dribbelt haastig af. Er begint een grappig muziekje te spelen. Secretaresse komt onmiddellijk terug met de adviseur. Allen staan op en buigen.

PRESIDENT: Kom dichterbij, meneer.

ADVISEUR: Mag ik me voorstellen? Ik ben de eerste adviseur van het raadgevende efficiencybureau "De Spiegel". Deze naam is een symbool. Immers, de spiegel leert ons onze eigen fouten te ontdekken. En dààr gaat het om, dame en heren. Wàt zijn onze fouten?

ALLEN: Zéér juist.

ADVISEUR: Mijn bureau, mijn heren, is bij uitstek geschikt om deze fouten te achterhalen. Geen bedrijf van enige allure in deze stad, of het heeft van mijn diensten gebruik gemaakt. En de resultaten: fenomenaal. De hele stad is er vol van.

ALLEN: Aha!

ADVISEUR: Maar ik heb dan ook verzekerd van de medewerking van een eminente staf psychologen. Daar zijn ze.

Hetzelfde muziekje klinkt weer. De psychologen komen op. Ze zijn op dezelfde manier gekleed. Allen staan op en buigen. De psychologen idem.

PRESIDENT: Welkom, van harte welkom. Ik wil u gaarne begroeten als de redders van ons bedrijf.

ADVISEUR: Dank u! Mag ik hen aan u voorstellen?

ALLEN: Héél graag!

EERSTE PSYCHOLOOG:

Wij zijn de psychologen
Wij kijken in uw ziel

TWEEDE PSYCHOLOOG:

Wij onderzoeken alles
Van 't kruintje tot de hiel

DERDE PSYCHOLOOG:

Niets blijft voor ons verborgen,
Dank zij ons schouwend oog.
En onze intelligentie.

SAMEN: Vivat de psycholoog.

EERSTE PSYCHOLOOG:

Loopt u soms met complexen?
Bent u wat schizofreen

TWEEDE PSYCHOLOOG:

Hebt u wellicht neurosen?
U komt er overheen...

DERDE PSYCHOLOOG:

Als wij u adviseren.
Want met ons schouwend oog
Kunnen wij u cureren.

SAMEN: Vivat de psycholoog.

ADVISEUR: Mijne heren, wij gaan meteen beginnen. Wij zullen u allen aan een psychologisch onderzoek onderwerpen.

COMMISSARIS: (*staan ontsteld recht*) Maar mijnheer!

ADVISEUR: (*streng*) Dit onderzoek is nodig. U hebt de leiding van dit bedrijf. Nu zal blijken of u hersens hebt of niet. Geen hersens, geen leiding. Dan kunt u opdonderen. En zonder gouden handdruk!

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto